www.zurnaly.sk

Kysucký ŽURNÁL 4.

vychádzame od r. 2007

ROČNÍK XII. * AUGUST 2018 * Časopis pre občanov Kysuckého Nového Mesta a Dolných Kysúc

Profesorka Emília Hrabovec má svoje korene v regióne Dolných Kysúc /str.12

RODIČIA V HORNOM VADIČOVE RADI VYUŽÍVAJÚ SLUŽBY MIESTNEJ MATERSKEJ ŠKOLY /str.18.

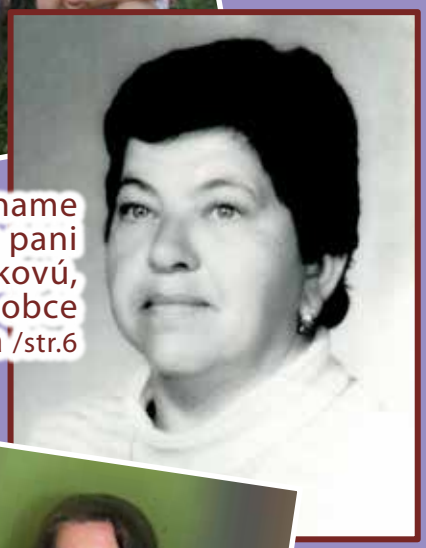

Spomíname na pani Máriu Ďuroškovú, kedysi starostku obce Ochodnica /str.6

Čo si myslí Jadranka? str.16

Kandidujete za poslancov a starostov vo svojej obci v komunálnych voľbách 2018?

Využite mediálny priestor v októbrom čísle KYSUCKÉHO ŽURNÁLU, ktorý vychádza 23. októbra 2018, **a oslovte voličov!**

Región Dolné Kysuce (Kysucké Nové Mesto + obce okresu Kysucké Nové Mesto) najlepšie zastrešuje **KYSUCKÝ ŽURNÁL**, ktorý vychádza práve pre tento ohraničený región. Najviac predaných výtlačkov, najsilnejší vzťah k regiónu a silný vplyv na mienku obyvateľov regiónu Dolné Kysuce **má práve KYSUCKÝ ŽURNÁL!**

A aj najlepšiu cenu za reklamu, kvalitnú a plnofarebnú / **1 cm² len za 1€.** Môžete si objednať aj potrebný počet výtlačkov KYSUCKÉHO ŽURNÁLU, ktoré by ste chceli svojim voličom doručiť aj s Vašim volebným textom. Októbrové číslo KYSUCKÉHO ŽURNÁLU vychádza vo zvýšenom náklade práve kvôli komunálnym voľbám.

Objednávky na prenájom reklamnej plochy v časopise posielajte sms-kou na telefónne číslo **0903 516 499** alebo emailom na **kysuckyzurnal@gmail.com**.

- redakcia -

Váš spoľahlivý partner

PNEUMOD

AUTOSERVIS, PNEUSERVIS, PREDAJ DIELOV,

Kontakt:
Peter Laš: **0944 277 541**
Servis: **0911 553 662**
Predajňa: **0911 668 538**
e-mail:
autoservispneumod@gmail.com
Sídlo: Pneumod s.r.o
Povina 389

NON STOP – odťah
havarovaných, nepojazdných a iných osobných vozidiel.
/Kysucké Nové Mesto a okolie do 20 km za 30€, nad 20 km - 0, 50€ za 1km, nad 200 km cena podľa dohody/.

Dovoz áut do/zo zahraničia.

ODŤAHOVÁ SLUŽBA NONSTOP

GEBERIT- AquaClean deň v Kysuckom Novom Meste

výherkyňa Karin Hagenová

13. júna 2018 sa v kúpeľňovom štúdiu Samtek Kysucké Nové Mesto konal DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ- GEBERIT AquaClean.

Touto cestou by sme sa chceli poďakovať našim zákazníkom, priateľom, známym za veľkorysú priazeň, ktorú nám prejavili v tento deň. Účasť dopadla nad očakávanie. Návštevníci sa mohli zoznámiť s novinkami z radu sprchovacích WC, ponúkaných spoločnosťou Geberit, ako si aj na vlastnej koži vyskúšať ten úžasný pocit sviežosti a funkčnosť modelu, ktorý máme v našom kúpeľňovom štúdiu. Jedná sa o zákaznícku -testovaciu zónu, ktorá je naším zákazníkom i naďalej plne k dispozícii.

Čoraz väčší záujem ľudí, ktorí kladú dôraz na čistotu, sa nadchýňa pre jemné a prirodzené čistenie pomocou sprchovacieho WC AquaClean. Tieto WC vďaka dokonalému spojeniu dizajnu a technológie nezaberajú viac priestoru ako bežné toalety. Či sa už rozhodnete pre sprchovacie sedadlo z radu Geberit AquaClean, alebo pre kompletné sprchovacie WC s keramikou, tak Vám oba varianty ponúknu pocit sviežosti po stlačení jediného tlačidla.

GEBERIT AQUACLEAN PRINÁŠA RADOSŤ

Tento krát ju priniesol šťastnej **výherkyni Karin Hagenovej,** ktorá mala to šťastie, že bola vylosovaná zo všetkých účastníkov tohto dňa a vyhrala sedadlo AquaClean TUMA CLASSIC v hodnote 790€. Srdečne jej gratulujeme a prajeme veľa šťastia, spokojnosti pri používaní sprchovacieho sedadla.

Všetkým naším zákazníkom ešte raz ďakujeme za priazeň, ktorú nám prejavili v tento deň. Naďalej si vážime ich dôveru a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu v duchu spoločného motta: „JEDEN POKUS ZMYL VŠETKY MOJE POCHYBNOSTI".

Erika Kocúrová

KÚPEĽŇOVÉ ŠTÚDIO

SANITA
OBKLADY
DLAŽBY
NÁBYTOK
BATÉRIE

NOVÉ TRENDY V KÚPEĽNI
GRAFICKÉ NÁVRHY

KVALITA PRE NÁROČNÝCH - CENA PRE KAŽDÉHO

SAMTEK

Komenského 1287; Kysucké Nové Mesto /za Bielym domom/
0908 291 455; www.samtek.sk

MEDZINÁRODNÉ MAJSTROVSTVÁ SLOVENSKA JUNIOROV LRU – Prívlač 30. 6. 2018 - 2. 7. 2018 sa uskutočnili na Dolných Kysuciach.

MS-J 2018 najlepší U15

MS-J 2018 najlepší U25

Na Slovensku sa každoročne konajú majstrovstvá Slovenska Juniorov v love rýb udicou. Sme hrdí na to, že tento rok sme mohli tieto majstrovstvá usporiadať u nás v Kysuckom Novom Meste, resp. na rieke Kysuca a na jazierku v Ochodnici.
V posledných rokoch sa konali napr. na rieke Váh, Nitra, či na jazerách na západnom Slovensku.
Podľa plánu športovej činnosti na rok 2018 SRZ Rada Žilina v spolupráci s MO SRZ Kysucké Nové Mesto, usporiadali Majstrovstvá SR juniorov v Love Rýb Udicou – Prívlač s medzinárodnou účasťou.

Miesto konania: rieka Kysuca a jazero Ochodničanka

Majstrovstvá SR juniorov prebiehajú v troch vekových kategóriách:

- **U-15 (ročník narodenia 2003 až 2008)**
- **U-20 (ročník narodenia 1998 až 2002)**
- **U-25 (ročník narodenia 1997 až 1993)**

V kategórii U-15 bol povinný súťažiaci byť počas trvania celých pretekov v sprievode osoby staršej ako 18 rokov (v zmysle zákona), sprevádzajúca osoba súťažiacemu asistuje počas rozhodovania a zapisovania úlovkov, ostatné činnosti musí pretekár zvládnuť samostatne.

Organizačne preteky zabezpečovala MO SRZ Kysucké Nové Mesto:

Riaditeľ pretekov: Pavol Franc
Garant rady SRZ: Lukáš Hollý (majster sveta v prívlači 2018)
Hlavný rozhodca: Pavol Kubiš
Sektoroví rozhodcovia: G. Hupková, P. Kadlec

MS-J 2018 najlepší U20

Technický vedúci: Lukáš Hollý
Bodovacia komisia: hlavný rozhodca + Lukáš Hollý, Pavol Franc, Martin Zacher
Pretekov sa zúčastnilo 39 pretekárov zo Slovenska a Čiech. Všetci juniori ulovili spolu 581 rýb.
Najlepšie umiestnení boli podľa jednotlivých kategórií:
U15 (do 15 rokov): 1. Lukáš Berák (Banská Bystrica) 2. Samuel Bilý (Česká republika) 3. Vojtěch Marek (Česká republika)
U20 (do 20 rokov): 1. Filip Mihalda (Kys. Nové Mesto) 2 Juraj Halač (Prievidza) 3. Patrik Predný (Nové mesto nad Váhom)
U25 (do 25 rokov): 1. Marek Patráš (Banská Bystrica) 2. Patrik Lencsés (Šaľa) 3. Peter Ďurana (Žilina)

Ďakujeme sponzorom MOSRZ Kysucké Nové Mesto, Slovenský Rybársky zväz, Daiwa – Cormorán, Rybárske centrum Orava, Rybárske centrum Žilina, Hostinec u Mičiana, Jozef Haláč, Rybárske potreby Jakub Novák Zemianske Kostoľany.

Hovorí Marián Mihalda, tajomník MO SRZ KNM: „Úspech a výsledky nás posúvajú vpred. Veríme v to, čo robíme, čomu sa venujeme. Sme ľudia, ktorých životným štýlom sa stalo rybárstvo. Rybárstvo nie je o sedení pri vode. Je to drina

a relax zároveň. Chytanie rýb je filozofia, veda, chémia .... kombinácia šikovnosti, zručností, vedomostí. *Nesmie chýbať zanietenie, chuť učiť sa, túžba po nových zážitkoch. Rybárstvo už dávno nepozná hranice, či už dediny, mesta, kraja, štátu..... Možnosti, kam na ryby,* sú neobmedzené. *A tam, kdekoľvek ste alebo sa dostanete, čaká na Vás neopakovateľná atmosféra, nádherné zážitky, priateľstvá, ktoré vznikajú náhodne a na dlhé roky. V tejto filozofii som vychoval svojho syna (Majster SR v LRU – Prívlač U20) a* z pozície v SRZ *podporujem aj výchovu všetkých detí v našom okrese. Rybársky krúžok pre deti tu existoval vždy. V niektorých rokoch sme však zaznamenali pokles záujmu a preto sme sa s väčším dôrazom začali venovať práve deťom. Pomáhajú nám predovšetkým 2% z daní, ktoré sa nám darí každý rok zbierať a tieto financie sa využívajú práve na fungovanie krúžku a krúžkových aktivít. Práca s deťmi má veľký význam a zmysel, oni sa budú starať o to, čo im my zanecháme. Preto ich vychovávajme tak, aby sme mohli byť na ne pyšní.".*

Vo vlastných priestoroch Okálu na vodnej nádrži Neslušanka sa už po niekoľký krát konal rybársky kemp pre deti na vodnej nádrži Neslušanka. Tento rok prišlo 15 detí. Vedúcim kempu bol Dušan Jaššo, ktorý sa s Jožkom Kováčom venovali deťom hlavne z rybárskeho hľadiska. O pohodlie detí a kempovú pohodu sa starali Janka Pavlusíková a Majka Klušáková z centra voľného času..

„Treba povedať, že zúčastniť sa tohto kempu nie je malina. Ubytovanie nie je 5 hviezdičkový hotel, prístup na wi-fi je veľmi obmedzený. Celodenná strava bola zabezpečená na jedničku (na úlovky detí sme sa radšej nespoliehali). **Tento rok sme mali mladšie ročníky, o to náročnejšie všetko bolo. Rozdelili sme ich do dvoch skupín okolo vodnej nádrže. Každá skupina mala svojho dospelého vedúceho. A chytalo sa od rána do včera. Až západ slnka koľkokrát presvedčil, že treba ísť spať, "** hovorí Dušan Jaššo.

Program kempu bol venovaný získavaniu praktických zručností detí pri samotnom chytaní rýb, správaniu sa pri vode počas rybárskeho kempovania a hlavne lovu kaprov na boilíes. Že i tento rok sa kemp vydaril, svedčia rozžiarené a spokojné tváre detí na fotkách.

- redakcia -

Čerpacia stanica SLOVNAFT Ing. Anton Súkeník - RADOĽA

- tankovanie – benzín, nafta, kompresor, vysávač
- kávička v letných dňoch, krátky oddych po dlhšej ceste
- ponuka časopisov, rýchleho občerstvenia
- autopotreby – autodoplnky
- luxusné darčekové balenia likérov, značkového alkoholu
- značkové vína, bonboniéry

Bonusové karty pre stálych klientov

telefón: 041 42 12 677

otváracie hodiny:

PONDELOK – SOBOTA: 5, 30h – 22, 00h

NEDEĽA, SVIATKY: 6, 30h – 22, 00h

www.zurnaly.sk **KYSUCKÝ ŽURNÁL – ČASOPIS PRE KYSUČANOV**

e-mail: **kysuckyzurnal@gmail.com - dvojmesačník - ročník XII.**

VYDÁVA: Mgr. Alena Jaššová, vydavateľstvo „HELENA" so sídlom v Šali, Dolná 5, IČO: 34644237 ► registrované Ministerstvom kulrúry SR pod č.: EV 3496/09, **ISSN 1339-1941**

► **Majiteľka a šéfredaktorka: Mgr. Alena JAŠŠOVÁ, promovaná žurnalistka, mobil: 0903 516 499** ►

► fotoreportérske a fotografické služby: Fotoateliér Gabriel Muška, ► Grafická úprava: **Peter Orbán - Zoxó Press** ►

► **INZERCIA: denne, tel.: 0903 516 499, dohodou** ► Pri opakovaní inzerátu – zľava od 10–50 % ► Redakcia si vyhradzuje právo krátenia príspevkov. ►

► **Názory opýtaných a ďalších občanov, ktorí poskytujú informácie do periodika, nemusia byť totožné s názormi vydavateľstva a NEMOŽNO ich teda spájať. Časopis odzrkadľuje postoje, názory čitateľov a ďalších občanov, v súlade s ich právom na slobodný prejav a poskytuje im len tlačový priestor na vyjadrenie svojich myšlienok. Vydavateľ neznáša prípadné právne, resp. trestné následky, ktoré by mohli svojimi názormi, či prejavmi spôsobiť inej osobe, skupine osôb, organizácii. Každý prispievateľ- občan je na uvedené riziko upozornený, čím sa vydavateľstvo chráni pred prípadnou občianskoprávnou a trestnoprávnou zodpovednosťou za následky, ktoré by mohol občan, dopisovateľ, svojou výpoveďou, názorom, listom, či inou informáciou spôsobiť inej osobe, či skupine osôb, organizácii. Prípadné náhrady za škody (znevážením dobrého mena, urážka na cti) spôsobené vyjadrením občianskeho názoru na problém, postoj, si dotknutý subjekt preto nemôže uplatňovať voči vydavateľstvu. Jedine v tom prípade, že by tento názor vyjadril pracovník vydavateľstva.**

Odporúčaná cena výtlačku predajcom: 0, 70 € - dvojmesačník, toto číslo vyšlo 30. augusta 2018.

Prezentačný, exkluzívny, informačný a reklamný časopis firiem, súkromných spoločností, štátnych inštitúcií, škôl, samospráv a osobností kysuckého regiónu

Takto si spomínam na pani Máriu Ďuroškovú, kedysi starostku obce Ochodnica...

Hovorí sa, že každý je nahraditeľný, že keď jeden prestane niečo robiť, tak ho druhý nahradí a tak to ide dokola. Dá sa s tým súhlasiť, ale len vo vecnej rovine a aj to len z časti. Nie však v osobnostnej – ľudskej, kde každý z nás je niekým a niečím jedinečným a neopakovateľným. Každý z nás v sebe má, nosí a prejavuje sa vlastnosťami a schopnosťami, ktoré sa síce môžu podobať, ale nikdy nemožno ani medzi podobnými ľuďmi dať rovnítko.

Je tu niečo, v čom niektorí z nás dokážu predsa len o čosi viac ako my ostatní. Niečo výraznejšie posúvajúce k lepšiemu náš život a prostredie, v ktorom žijeme. K tým, ktorých som práve takýchto poznal, patrila aj pani Mária Ďuroškova z Ochodnice. Napriek tomu, že odišla skôr, ako by sa jej patrilo. Skôr, ako stihla dokončiť ešte veľa svojich plánov. Tými, ktoré počas svojho plodného a tvorivého života dokončila, či aspoň začala, posunula moju rodnú obec Ochodnica o výrazný krok oproti ostatným kysuckým obciam.

Pani Ďuroškovú som zažil v jej životnom pracovnom a osobnostnom nasadení už ako tretiak základnej školy, keď ma spolu s našou divadelnou partiou cepovala na doskách znamenajúcich svet. Pod jej vedením sme sa viackrát stali víťazmi okresných súťaží a v roku 1976 ako gymnazista som bol členom súboru, ktorý úspešne reprezentoval obec, okres aj kraj na celoslovenskej súťaži v Modre.

Divadelne sme vtedy súperili s najlepšími zo Slovenska, vrátane súboru Ludus z Bratislavy, plnom budúcich hereckých profesionálov, v ktorom sa oči mladých (aj) kysuckých

neprofesionálov upierali na krásnu Janu Nagyovú, budúcu Arabelu. V ďalšom roku sme v malých javiskových formách zvíťazili na celoslovenskej súťaži dedinskej a poľnohospodárskej mládeže v Nitre. A opäť pod vedením našej Márie Ďuroškovej.

V roku 1972 založila folklórnu skupinu a zorganizovala 1. ročník okresného folklórneho festivalu. Dala mi dôveru a tak som ho na ochodnickom amfiteátri, na ktorého výstavbe mala najväčšiu zásluhu, ďalších desať rokov aj moderoval a nechýbalo veľa, aby som natrvalo zakotvil v televízii či v rozhlase. Aj vďaka nej som poznal veľa dobrých, múdrych a talentovaných ľudí, ktorí – podobne ako ona sama – dokázali dať Ochodnici pečať nielen kultúrnej, ale aj všestranne sa rozvíjajúcej obce, ktorá bola viackrát vyhodnotená v prvej päťke v rámci celého Slovenska.

Keď sa v roku 1990 stala starostkou obce naplno sa ukázal jej príznačný temperament nepoznajúci slovíčko nedá sa, urobíme to neskôr a podobne. Patrila medzi tých, o ktorých sa hovorí, že ich vyvedieš dvermi a oni sa vrátia cez okno a vôbec im neprekáža, keď si to musia zopakovať, aby dosiahli svoj cieľ. Pamätám sa, keď na Okresnom úrade v Čadci vybavovala peniaze na opravu amfiteátra a s typickou podsadenou nohou na stoličke a neodmysliteľnou cigaretkou v ruke neodišla, kým nedostala prísľub, že peniaze obec predsa len dostane...

Tých úžasných momentov s ňou sme všetci, ktorí ju dôvernejšie poznali, zažili veľa. A všetci môžu potvrdiť, že táto vyštudovaná a pôvodným povolaním učiteľka, neskôr osvetárka, organizátorka kultúrneho a spoločenského života Ochodnice, ale aj Kysúc, riaditeľka kultúrneho strediska a rovnako úspešná starostka obce Ochodnica, by bola aj vo svojich 80 – tich rokoch tou čipernou a neúnavne aktívnou súčasťou svojej rodnej obce. Žiaľ, už tomu tak 25 rokov nie je.

Česť Vašej pamiatke, pani Mária Ďuroškova!

Za mnohé Vám vďačný a len v dobrom na Vás spomínajúci Milan Gacík

„V Povine som strávila celé detstvo",

hovorí kandidátka na starostku v obci Povina Mgr. Alena Dudeková, rod. Poplanúchová.

S obcou Povina som spätá už od malička. Povina je rodnou obcou môjho otca Jožka Poplanúcha. Trávili sme tu celé detstvo. A zjavne mi bolo súdené v Povine aj zostať. Dnes tu stojí náš dom a máme plnohodnotnú rodinu. Karinka sa chystá už do 3. ročníka a ja cítim, že som tu doma. Otec mi vždy prízvukoval, aby som sledovala politické dianie. A keď v roku 2013 prišiel návrh od ľudí, aby som vstúpila do komunálnej politiky, s manželom Radkom sme sa rozhodli, že to skúsim.

Vo voľbách v roku 2014 som dostala dôveru ľudí a bola som zvolená za poslankyňu obecného zastupiteľstva. Pozícia poslankyne a predsedníčky športovej komisie ma mnohému naučila. Čakalo ma študovanie zákonov, organizovanie rôznych športových akcií, riešenie bežných problémov občanov. Keďže spokojnosť občanov je pre mňa prvoradá, ich problémy riešim či je skoro ráno alebo neskoro večer. Vytvorili sme si systém „volaj a rieš". Nečakáme, kým príde zastupiteľstvo, niektoré problémy si totiž vyžadujú okamžité riešenie.

Vo funkcii poslankyne sa mi podarilo presadiť a zrealizovať mnohé návrhy, napríklad získanie dotácií z VÚC či ministerstva, osadenie dopravnej značky na zníženie rýchlosti od Kysuckého Lieskovca či osadenie dopravných zrkadiel, rozšírenie parkoviska pri bytovke ZŠ, vybudovanie asfaltového ihriska v areáli školy, rekonštrukcia detského ihriska pri Coop Jednote a iné. Neustále prehlbujem spoluprácu s miestnym včelárstvom pod vedením p. Miloša Belana a Materskou a základnou školou, našimi tradičnými akciami sú stavanie májov, MDD, šarkaniáda či stavanie snehuliakov.

Na záver mi dovoľte poďakovať sa všetkým mužom, otcom, mamičkám i deťom, ktorí boli súčinní pri rekonštrukcii detského ihriska. V obci sú ľudia, ktorým záleží na obci a nezištne pomáhajú pri jej rozvoji. Deťom želám úspešný štart do nového školského roka, rodičom, starým či prastarým rodičom veľa zdravia a rodinnej pohody.

Mgr. Alena Dudeková

LEKÁREŇ sv. LUKÁŠA

spoľahlivý partner, ak Vás niečo bolí...

KYSUCKÁ LEKÁRENSKÁ s.r.o.,
Belanského 297, Kysucké Nové Mesto
Prevádzka: Belanského 297, Kysucké Nové Mesto

OTVÁRACIE HODINY

PONDELOK- PIATOK:
7.30 - 16.30
SOBOTA:
8.00 - 12.00

Zodpovedný vedúci: Pharm Dr. Štefan Grešák

Reštaurácia Mýto
a
Kaviareň Pohoda
Námestie Slobody 184
Kysucké Nové Mesto
e-mail: mytoapohoda@gmail.com
tel.: 0905 466 900

svadby, kary, promócie, firemné stretnutia, CATERING

www.stkknm.sk

Harabin: „Hovorme pravdu a nazývajme veci pravým menom, aby tomu rozumeli aj permanentne podvádzaní ľudia na Slovensku."

Už v marci 2019 budú na Slovensku PREZIDENTSKÉ VOĽBY. Jedným z najvážnejších kandidátov na nového prezidenta SR je sudca Najvyššieho súdu a bývalý minister spravodlivosti. JUDr. Štefan Harabin.

o Projekt „www.ktovyhravolby.sk", ktorého autorom sú politológovia z Masarykovej univerzity vám spolu s Róbertom Mistríkom dávajú najväčšie šance na zvolenie. Ako to vnímate?

- Reálna a spontánna podpora ľudí je pre mňa všetkým. Za mnou nestojí žiadna štruktúra politickej strany ani vplyvný oligarcha. Moji skutoční priaznivci, pribúdajúci deň za dňom, sú to najväčšie bohatstvo. Dôvera je nenahraditeľná a kupčenie s ňou, ako už vieme, sa nikdy nevypláca.

o V minulosti ste boli vnímaný skôr negatívne a aj dnes vám mnohí vyčítajú kontroverznosť. Čím si vysvetľujete tú náhlu zmenu imidžu k lepšiemu?

- Médiá hlavného prúdu v rukách globalistov za posledné roky rapídne strácajú dôveru. Ľudia sa vďaka novým možnostiam komunikačných technológií a nezávislých médií dostávajú k informáciám bez monopolu na ich distribúciu, ktorý má po celé generácie zopár dynastií. To pochopiteľne zasiahlo aj Slovensko – tí, ktorí boli vtedy aj dnes nepohodlní, poukazovali na vážne systémové chyby a nebáli sa, boli a aj sú prenasledovaní a očierňovaní. Napokon, bolo tomu tak vždy v histórii, vždy však prišla doba, kedy sa pravda vyjavila. Nie inak tomu bolo aj v mojom pôsobení v justícii – tým, že som pomenúval veci priamo, bol som permanentne démonizovaný, no dnes ľuďom začína dochádzať, že práve pravda a poukazovanie na lži nás spoločne privedú k riešeniam.

o Sudca musí byť z princípu nestranný a apolitický. Myslíte si, že je vhodné, keď na sociálnych sieťach komentujete politiku a spoločenské dianie?

- Priznávam, že to je prinajmenšom netypické. Ale kto iný sa má postaviť proti nezákonnostiam a bezpráviu, ktorého sme bohužiaľ denne svedkami, ak nie sudca Najvyššieho súdu? Je snáď zlé hovoriť pravdu a pomenovávať veci pravým menom tak, aby tomu rozumeli permanentne podvádzaní ľudia na Slovensku?

o Vyše roka sa špekulovalo o tom, že budete kandidovať. Vy sám ste to vyhlásili len nedávno. Prečo?

- Od začiatku som svoju kandidatúru podmienil podporou širokej verejnosti. Tým zlomovým bodom bola pre mňa *Národná konferencia* v bratislavskom Istropolise, kde bol predstavený *Manifest Slovenska*.

Manifest Slovenska je programom, reálnej a prevratnej zmeny, na ktorom som spolupracoval ako jeden z odborníkov za oblasť práva. V tomto dokumente môžete nájsť za každý ministerský rezort konkrétne riešenia, ktoré našu krajinu dokážu vyviesť z marazmu a ponúknuť jej víziu, ktorá Slovenky a Slovákov skutočne nadchne. Manifest predstavuje po takmer tridsiatich rokoch stagnácie, úpadku, právnej neistoty, ničenia kultúry a národného hospodárstva veľkorysý a uskutočniteľný plán obnovy a návratu k sebestačnosti, suverenite a aj novým vzťahom na medzinárodnej úrovni vypracovaný mnohými odborníkmi, medzinárodnými expertmi či univerzitnými profesormi ako erudovanými kapacitami vo svojich oblastiach. Predovšetkým však Manifest ponúka lepšie podmienky záštity pre slovenské rodiny a záchranu nových generácií našej vlasti.

Na záver Národnej konferencie mal každý z jej delegátov možnosť vhodiť do urny hlasovací lístok a napísať naň jediné jedno meno kohokoľvek, kto by bol skutočne spôsobilý principiálne

tézy Manifestu Slovenska reprezentovať a uviesť do reálneho života. Som skutočne poctený, hrdý no predovšetkým vedomý si obrovskej zodpovednosti, ktorá mi bola týmto spôsobom prisúdená. Je to niečo ako meč, ktorým ma na mojom pleci títo ľudia pasovali spravodlivo slúžiť našej vlasti – a ja som odhodlaný vyviesť Slovensko zo začarovaného kruhu.

o Myslíte si, že z pozície prezidenta republiky môžete niečo zmeniť? Nie je na Slovensku pozícia prezidenta len reprezentatívna?

- Ako právnik a sudca vás môžem ubezpečiť, že prezident Slovenskej republiky má mimoriadne silné právomoci. Či už vo vzťahu k EÚ a NATO, súdnictvu, domácej či zahraničnej politike. Avšak doteraz bolo zvykom, že väčšinu týchto kompetencií preniesol na vládu. V prípade môjho zvolenia vám garantujem také razantné zmeny, že po dekádach kontaminácie Slovenskej republiky sa konečne vyprace onen Augiášov chlieb.

o Chcete povedať, že prezident môže na Slovensku priamo riadiť štát či menovať vládu?

- Poviem to takto; keď mi občania dajú svoju dôveru, v druhom kole volieb predstavím národu konkrétne riešenie, ako na Slovensku nastoliť právny štát, zachrániť jeho suverenitu a naštartovať dynamické procesy medzinárodnej hospodárskej spolupráce s dôrazom na nevyhnutnosť rovnocenného, nie vazalského vzťahu. Verte, že na takéto riešenie a postup zatiaľ nemal žiaden z mojich predchodcov odvahu a ani strategickú koncepciu. Máme teda silnú víziu prekonávajúcu akékoľvek doterajšie vágne a častokrát priam devastačné riešenia. Máme odhodlanie a odvahu vyslobodiť sa zo závislosti na cudzorodých a niekedy priam zvrátených a vnucovaných prvkoch, rozvrate štátnosti, kultúry či územnej celistvosti. Máme jedinečnú príležitosť obnoviť majestát kresťanského dvojkríža a prinavrátiť nášmu pracovitému a umnému ľudu aj dôstojnosť, akú si právom zaslúži. Týmto princípom chcem z celého srdca slúžiť. Boh nám v tom žehnaj!

- MG -

Listujeme v čerstvo vydanej

Bývalý starosta Vladimír Káčerík v príhovore

Detský folklórny

Takýto názov nesie prvá monografia obce, ktorá bola uvedená do života začiatkom roka 2018 v Hornom Vadičove. Bývalý starosta obce Vladimír Káčerík v úvode knihy uvádza, že s radosťou predkladá čitateľovi toto spoločné dielo. Kniha je určená všetkým obyvateľom Horného Vadičova, jeho rodákom, ktorí sa rozpŕchli do všetkých kútov Slovenska a sveta i ostatným, koho zaujímajú dejiny a život na Kysuciach. Kniha je zostavená z prameňov, ktoré boli historicky podložené a preverené. Prameňmi sa stali i samotní obyvatelia obce Horný Vadičov, veď život v minulosti i súčasnosti tvorili práve ľudia. Autorkou takmer 500 stranovej knihy je **Mária Hušťavová,** bývalá riaditeľka Kysuckého múzea v Čadci. Svoj život zasvätila výskumu a propagácii ľudovej kultúry. Dokladom jej úsilia je i táto publikácia, ktorej vydania sa však samotná autorka nedožila.

K úspešnému dotiahnutiu tohto projektu do cieľa prispel autorský kolektív v zložení: Mária Hušťavová (hudobný a tanečný folklór, ľudová stava, liečiteľstvo, zvykoslovie, piesne), Michaela Kerešová (pečať a erb obce, náboženské dejiny, dejiny obce), Richard Lacko (najstaršie dejiny obce, náboženské dejiny), Martin Priečko (tradičné staviteľstvo a bývanie), Ivana Kontriková Šusteková (remeslá a doplnkové zamestnania), Milan Berešík (geomorfologické a geologické pomery), Helena Kotvasová (poľnohospodárstvo), Tomáš Kopták (najstaršie dejiny), Adela Kullová (nárečie), Jozef Káčerík (kataster obce), Miloš Minárik (ľudové piesne), Štefan Zajac (školstvo), Mikuláš Kubík (osobnosti), Ján Kaplík (hasiči), Mária Káčeríková (hasiči), Kamil Urbaník (folklórne skupiny), Jozef Pavlusík (ľudové hudby), Ľubomír Cabada (futbal). Autorom fotografií je Michal Lašut, ktorý tiež knihu graficky spracoval a vydal. Ďalšie unikátne zábery pochádzajú z archívu Obecného úradu Horný Vadičov, Štátneho archívu v Bytči, pobočka Čadca, Okresného úradu Kysucké Nové Mesto, katastrálny odbor, Kysuckého múzea v Čadci, ZŠ Horný Vadičov a tiež rodinných archívov autorov a obyvateľov obce. O ilustrácie sa postaral Jozef Ďurana.

Vydavateľ Michal Lašut

Prvá kapitola nesie názov Pečať a erb obce. Informácie dokladá množstvo fotografií zachovaných dokumentov so starými pečaťami a zobrazeniami erbu. Nasledujú údaje o dvoch katastroch, ktoré tvoria súčasnú obec, a to Horný Vadičov a Stredný Vadičov. V tejto časti nechýbajú reprodukcie historických máp. Na ďalších 10 stranách autor uvádza geologické a morfologické pomery, tie spôsobili, že v minulosti sa obyvatelia živili najmä pasením dobytka a poľnohospodárstvom a neskôr dali vznik záľubám Vadičovčanov ako včelárstvo, hubárčenie a poľovníctvo.

Značnú časť knihy zaberajú dejiny obce od najstarších čias, teda od staršej doby kamennej, kedy sú na Kysuciach zaznamenané prvé stopy človeka v podobe archeologických nálezov. Tie sa našli i v katastri obce Horný Vadičov zo strednej doby kamennej a z doby bronzovej. Nachádza sa tu i významná archeologická oblasť cintorín Crkovo. Osudy obce sú spojené s niektorými zámožnými rodinami. Sobášom Hedvigy Horvátovej s Matejom Pongrácom z liptovského šľachtického rodu sa do vadičovského údolia dostal významný šľachtický rod, po ktorom ostali v obci i hmotné pamiatky a jeho potomkovia tu žili ešte na začiatku 20. storočia. Druhým

knihe obce Horný Vadičov...

súbor

zahrali bratia Minárikovci

zemepanským rodom sú Lehocký. Stredný Vadičov je spojený najmä s rodom Nedeckých. Táto časť knihy je doplnená o rodostromy jednotlivých rodov. O živote obyvateľov Horného Vadičova v minulosti sa dozvedáme na základe rôznych zachovaných listín, kde sú uvedené súdne prípady, spory o majetok a pod. Niečo prezrádzajú daňové súpisy, súpis fajčiarov, žobrákov, uhorské štatistiky o obyvateľoch a pod. O majetku a povinnostiach poddaných hovoria urbárske súpisy a tabuľky vypracované v rámci urbárskej regulácie Márie Terézie, ktorá prebehla v Trenčianskej stolici v roku 1770. Prvá a druhá svetová vojna poznačili osudy vadičovského ľudu. Mnohí z nich sa nevrátili domov, a tí, ktorí sa vrátili, neprišli zdraví. Kapitoly o dejinách končia rozvojom obce - výstavbou škôl, bytoviek, pošty, ciest, mostov, poľnohospodárskeho družstva, zdravotného strediska, športového ihriska, miestneho úradu, domu smútku, rekreačného strediska, centra sociálnych služieb a pod. Mnohé úpravy priestorov boli zrealizované vďaka financiám z európskych fondov - centrálna zóna, nové námestie, regulácia potoka a iné.

Náboženským dejinám sa venuje deviata a desiata kapitola. Dnes prevažne katolícke obyvateľstvo v minulosti postihla reformácia. Na niekoľkých stranách sa nachádza súpis sakrálnych stavieb v katastri (kaplnky, kríže) doplnený o fotodokumentáciu. Za zmienku stojí i informácia, že v roku 1904 - 1928 v hornovadičovskej farnosti pôsobil kňaz a básnik Andrej Majer - Dlhomír Poľský. Nedostatočné priestory, roztrúsené budovy, chýbajúce stravovanie či ubytovanie pre učiteľov, to všetko je súčasťou kapitoly o školstve. Deti pribúdali, učiteľský zbor sa menil, a tak vznikla potreba vystavať novú budovu školy a otvoriť v obci materskú školu. Samostatnú kapitolu si zaslúžilo včelárstvo, ktoré má silnú tradíciu dodnes. Prispelo k tomu určite založenie Spolku slovenských včelárov či včelárskeho krúžku. Činorodí v obci sú aj dobrovoľní hasiči, ktorí píšu viac ako storočnú históriu a sú úspešní na súťažiach v hasičskom športe.

Ľudová kultúra Vadičovskej doliny je nezameniteľná. Reprezentuje ju najmä vajčovská muzika a folklórne súbory a chýr sa o nich nesie po širokom okolí. Presvedčia vás o tom informácie o desiatke folklórnych skupín pre deti i dospelých, muzík a muzičiek. Tie prezentovali vlastnú ľudovú kultúru nahrávkami pre televíziu i rozhlas, vystupovali na folklórnych festivaloch a zbierali uznania na súťažiach. Šport je súčasťou života v každej dedine, na Slovensku je neodmysliteľný futbal. V knihe nájdete informácie od začiatkov futbalu, cez výstavbu ihriska, futbalové úspechy, štatistiky najlepších strelcov. Všetko bohato doplnené fotografiami.

Značná časť publikácie je venovaná ľudovému staviteľstvu a bývaniu. Jeho ráz určovali prírodné podmienky polohy obce. Na fotografiách sú zachytené objekty tradičného staviteľstva, ktoré sa zachovali v jednotlivých častiach obce, okrem drevených domov sú to sýpky, stodoly, maštale. Záverečné časti knihy obsahujú údaje o folklóre obce, obradoch, piesňach, strave, liečiteľstve, ľudových tradíciách sprevádzajúcich človeka po celý rok. Nechýbajú ukážky vadičovského nárečia a spevník s notami.

Zaujímavý je i poznámkový aparát. Okrem písomných a obrazových zdrojov, sú tu uvedení informátori, zoznamy richtárov, zamestnancov školstva, včelárov, futbalistova a pod.

Obec Horný Vadičov vydala publikáciu z vlastných prostriedkov, určite zapadne do mozaiky monografií iných kysuckých obcí a nájde si množstvo čitateľov.

spracovala: Dr. Dušana Šinalová

foto: Obec Horný Vadičov

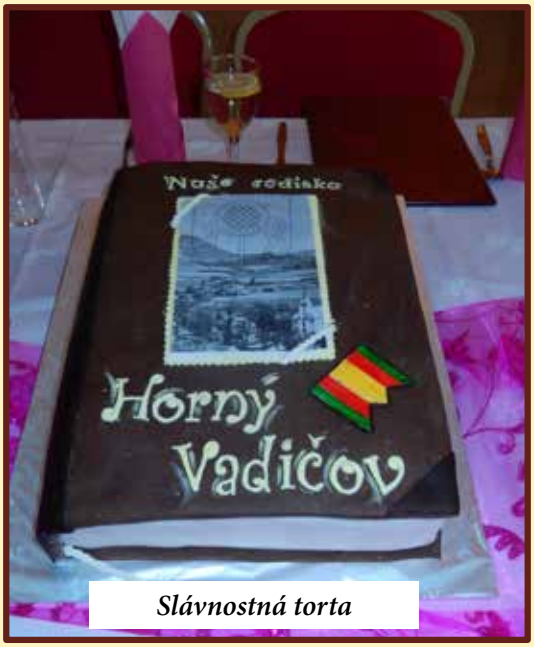

Slávnostná torta

„Narodila som sa ako Slovenka, krstom som sa stala katolíčkou, som matkou dvoch krásnych detí a po celý život ma sprevádza povolanie historičky, "

hovorí prof. Dr. phil. Emília Hrabovec, ktorá má svoje korene v regióne Dolných Kysúc.

Prof. Dr. phil. Emília Hrabovec *je slovenská historička, autorka viac než dvoch stoviek vedeckých publikácií v siedmich jazykoch, členka Pápežského výboru pre historické vedy, Collegia Carolina, Vedeckej rady Centra pre štúdium a výskum Druhého vatikánskeho koncilu na Pápežskej lateránskej univerzite, Vedeckej rady Revue d'histoire eccésiastique a početných ďalších vedeckých grémií a inštitúcií. Naša redakcia KYSUCKÉHO ŽURNÁLU je veľmi poctená, že práve náš regionálny časopis dostal súhlas publikovať o tejto osobnosti článok. O to viac si to vážime, že korene tejto slovenskej historičky siahajú do regiónu Dolných Kysúc,* ***(jej otec pochádzal z Horného Vadičova – Gašpar Holienčík).***

Prof. Dr. phil. Emília Hrabovec sa výskumne venuje predovšetkým slovenským politickým a cirkevným dejinám 20. storočia a dejinám vatikánskej diplomacie a jej vzťahov k strednej a východnej Európe. Od začiatku deväťdesiatych rokov vedie systematický historický výskum vo vatikánskych archívoch a v archívoch ministerstiev zahraničných vecí rôznych európskych štátov. Vydala prvú edíciu vatikánskych diplomatických prameňov k slovenským dejinám 20. storočia a nedávno rozsiahlu monografiu Slovensko a Svätá stolica 1962-1989 v kontexte vatikánskej východnej politiky, ktorá vyšla v roku 2016 v prvom a už o niekoľko mesiacov v druhom, podstatne rozšírenom vydaní. Bola hosťujúcou profesorkou na Katolíckej univerzite v belgickom Leuvene, na Taliansko-nemeckom historickom ústave v talianskom Trente, na Ústave východoeurópskych štúdií v nemeckom Regensburgu a na štátnej univerzite La Sapienza v Ríme. Pápežský výbor pre historické vedy už roky zastupuje v Medzinárodnom komitéte historických vied, vo vedeckom dialógu s Ruskou akadémiou vied a Moskovským patriarchátom

foto: Ivona Orešková

a na zasadnutiach Medzinárodného komitétu pre výskum dejín kresťanstva. Narodila sa 23. júla 1964 v Bratislave. Jej otec, Gašpar Holienčík, pochádzal z Horného Vadičova. Mama - Pavla Holienčíková, rodená Michalcová, z Vrbového. V roku 1982 Emília, vtedy ešte Holienčíková, maturovala na Gymnáziu Ladislava Novomeského v Bratislave, po maturite začala štúdium histórie na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Počas štúdia v roku 1984 emigrovala z politických dôvodov do Nemecka, kde začala študovať všeobecné dejiny, východoeurópske dejiny a angličtinu. Základné štúdium absolvovala na univerzite vo Freiburgu, hlavné štúdium na Univerzite Ludwiga Maximiliána v Mníchove, dvojsemestrálny študijný pobyt na univerzite vo švajčiarskom Bazileji. Po svadbe s Petrom Hrabovcom, Slovákom žijúcim v exile v Rakúsku, sa presťahovala do Viedne, kde zložila diplomové skúšky a získala magistérium. V roku 1994 dosiahla doktorát (Dr. phil.), jej dizertačná práca venovaná nemeckej otázke po roku 1945, vyšla v Nemecku vo viacerých knižných vydaniach. Vo Viedni sa aj habilitovala monografiou o vatikánskej diplomacii po prvej svetovej vojne a bola vymenovaná za mimoriadnu profesorku. V roku 2005 ju prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič vymenoval za riadnu profesorku histórie. Po návrate na Slovensko pôsobila najprv na Trnavskej univerzite v Trnave (v rokoch 2006-2008 ako dekanka Filozofickej fakulty), od roku 2009 je profesorkou na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzite Komenského v Bratislave, vedúcou Katedry cirkevných dejín a prodekankou pre vedeckú činnosť a medzinárodné vzťahy. V rokoch 2014-2017 bola prvou riaditeľkou Slovenského historického

ústavu v Ríme. Je nositeľka Ceny Richarda Georga Plaschku Rakúskej akadémie vied, Ceny Ústavu dejín kresťanstva a Ceny Fides et ratio Konferencie biskupov Slovenska. Je mamou dvoch medzičasom dospelých detí, dcéra Clara vyštudovala právo, syn Marco študuje. Žije s rodinou v Bratislave. Kysuckého Žurnálu poskyla významná historička ktorá má korene v Dolnokysuckom regióne, nasledujúci rozhovor.

o Váš otec pochádzal z Kysúc. Aký vzťah máte k tomuto regiónu?

- Kysuce sú pre mňa teplou spomienkou na detstvo, spomienkou na otca, ktorý si svoje Kysuce po celý život nosil hlboko v srdci, ale aj konkrétne živé puto s mojou slovenskou vlasťou, ktorú veľmi milujem. Po kysuckých predkoch som dostala do daru aj niektoré vlastnosti, ktoré kysucký človek po stáročia potreboval, aby v neľahkých podmienkach prežil: húževnatosť, vzdorovitú odvahu nevzdávať sa, ale aj ľudskú priamočiarosť a hrdosť, ktorá keď vidí krivdu, tak – obrazne povedané – skôr siahne po sekere, než by zaliezla pod stôl. Dnes je na Slovensku v móde chváliť sa kadejakými cudzokrajnými alebo aspoň bohatými a vplyvnými predkami. Vtedy zvyknem položartom polovzdorovito vravieť, že mne zase prúdi v žilách krv kysuckých sedliakov a kysuckých zbojníkov. Spomedzi tých druhých síce neviem pomenovať žiadneho konkrétneho, ale som presvedčená, že nejakí museli byť, veď aj v Jánošíkovej družine boli okrem kapitána v drvivej väčšine Kysučania.

o Kysuce sú v súčasnosti katolícke. Mal tento región/táto skutočnosť vplyv na vaše profesijné smerovanie?

- Neviem, či na profesijné smerovanie, ale istotne na moju katolícku a slovenskú identitu, ktorú som dostala cez mojich rodičov a v ktorej ma vychovávali od raného detstva. Dali mi tak väčší dar ako všetky bohatstvá tohto sveta.

o Váš výskum sa sústreďuje na dva hlavné a najbohatšie vatikánske archívy Historický archív Druhej sekcie Štátneho sekretariátu Svätej stolice a na Vatikánsky tajný archív. Aké je to dostať sa a pracovať v „tajnom" archíve?

- Vatikánsky tajný archív nie je vôbec tajný, aspoň nie v takom zmysle, aký nám obyčajne príde na myseľ, keď sa hovorí o tajnostiach či pokladoch z trezorov. Je to v podstate štandardný archív pápeža a Svätej stolice, ktorý iba uchováva starobylý názov, do ktorého však majú prístup všetci riadne legitimovaní bádatelia, ktorí majú požadovanú kvalifikáciu a odporúčanie riadneho profesora známeho Svätej stolici. Sama takéto odporúčania už roky píšem polovici slovenskej historickej obce. Trochu náročnejší je vstup do Historického archívu Štátneho sekretariátu, ktorý predpokladá povolenie od sekretára pre vzťahy so štátmi („ministra zahraničia") Svätej stolice, ale aj do neho sa vedecky kvalifikovaní bádatelia bez problému dostanú a vôbec nemusia byť ani katolíci. Práca vo vatikánskych archívoch je nepochybne veľmi zaujímavá, ponúkajú obrovské bohatstvo historických dokumentov, je v nich uzatvorené viac než tisícročie našich národných i cirkevných dejín, ktoré z veľkej časti dodnes iba čakajú na spracovanie. Práca v nich má však – ako napokon každá práca - svoje osobitosti, vyžaduje špecifickú historickú a jazykovú prípravu, skúsenosť a trpezlivé dlhoročné bádanie. Veľmi by som si priala, aby sa našli najmä mladí slovenskí historici i podpora štátu, bez ktorej takéto štúdium nie je možné, aby sme tieto poklady mohli postupne vyniesť na svetlo sveta. Iba ja sama by som vedela „zamestnať" aspoň pol tucta asistentov, keby som nejakých mala a keby Slovensko tak ako iné štáty vrátane všetkých našich susedov malo zmysel pre dôležitosť tejto práce, ktorá je spoznávaním našich dejín, upevňovaním našej identity, ale aj dôležitou kultúrnou diplomaciou, ktorá je veľmi účinným nástrojom najmä pre menšie národy, nemajúce za chrbtom oporu vplyvných a bohatých veľmocí.

o Aké hlavné témy sú súčasťou vašich výskumov?

- Konkrétnych tém je veľa, zväčša súvisia s diplomaciou Svätej stolice vo vzťahu k Slovensku a strednej Európe, ale aj so slovenskými politickými a cirkevnopolitickými dejinami v medzinárodnom kontexte 20. storočia, od prvej svetovej vojny až po prah súčasnosti, so slovenským exilom či slovenskou otázkou v medzinárodnej diplomacii.

o Čomu sa momentálne venujete vo svojom výskume?

- Z neslovenských tém pripravujem štúdiu o vzťahoch Svätej stolice a Sovietskeho zväzu od šesťdesiatych rokov 20. storočia do rozpadu Sovietskeho zväzu a štúdiu o vatikánskej diplomacii v roku 1938. Práve v týchto dňoch ide do tlače mnou vydaný zborník o pápežskej diplomacii a Umlčanej Cirkvi 1945-1965, ktorý vyjde v edičnej sérii Pápežského výboru pre historické vedy a ktorý by sme chceli na jeseň prezentovať v Ríme. Zo slovenských tém spomeniem štúdiu o pôsobení otca biskupa Pavla Hnilicu v zahraničí, ktorá tiež vyjde v Ríme, dlhú štúdiu o biskupovi Jánovi Vojtaššákovi z pohľadu vatikánskych dokumentov, ktorá zase vyjde na Slovensku, v Nemecku pripravujeme Handbuch zur Kirchengeschichte der Slowakei, na vydanie čakajú články o Svetovom kongrese Slovákov, o Jánovi Pavlovi II. a Slovensku v kontexte vatikánskej východnej politiky, ktorý vyjde v rámci jubilejníka pre prefekta Vatikánskeho tajného archívu Sergia Pagana, do Ríma som sľúbila štúdiu o Slovensku v rokoch 1939-1945, chystám knižku o slovenskom exile vo vzťahu k Svätej stolici a Taliansku, vydanie vatikánskych dokumentov k autonómii Slovenska 1938 a k Slovensku 1962-1989, teda od počiatkov vatikánskej východnej politiky do pádu komunizmu, v jeseni ma čaká veľký kongres vo Vatikáne o Svätej stolici a dôsledkoch prvej svetovej vojny a mnohé ďalšie podujatia v rôznych končinách Európy.

o Objavili ste v archívoch nejaký zaujímavý fakt alebo dokument?

- Zaujímavých dokumentov bolo viac než dosť, nejde mi však o zbieranie jednotlivých zaujímavostí a „trhákov", ale o systematický výskum, ktorý zaplní biele miesta a dá do nového kontextu mnohé súvislosti z našich dejín. Pretože to, čo dnes slovenská historická veda potrebuje ako soľ, to nie sú iba historické „jednotliviny", detailné dokresľovania toho či onoho problému, ale pohľad na celé naše dejiny zo slovenskej perspektívy. Naše dejiny sa totiž po dlhé desaťročia, ak nie stáročia, písali z pohľadu iných: raz z pohľadu maďarského, potom z pohľadu českého. Potrebujeme teda vlastný „slovenský naratív" s chronologickými medzníkmi, osobnosťami a udalosťami, ktoré boli relevantné pre naše dejiny, nie takými, ktoré sme boli nútení prevziať od cudzích a v ktorých sme boli iba príveskami.

o Vaša najnovšia kniha vyšla v roku 2017 s názvom Slovensko a Svätá stolica v kontexte vatikánskej východnej politiky 1962-1989. Pracujete na novej knihe?

- Ako som už spomínala, popri množstve štúdií a článkov na rozmanité témy by som chcela s Božou pomocou pripraviť monografiu o slovenskom exile a jeho vzťahoch s Rímom a Svätou stolicou

pokračovanie na str.14.

a vydať ďalšiu zbierku vatikánskych dokumentov k Slovensku, tentoraz k obdobiu od šesťdesiatych po osemdesiate roky 20. storočia. Veľmi ma však láka a zároveň považujem za veľmi dôležité pripraviť aj publikáciu o systematickom deštrukčnom pôsobení čechoslovakizmu, ktorý sa po celé 20. storočie systematicky usiloval asimilovať Slovákov a podarilo sa mu to do tej miery, že si to mnohí Slováci už ani len neuvedomujú.

o V roku 2014 vznikol Slovenský historický ústav v Ríme. Boli ste jeho riaditeľkou. Aký je to pocit stáť pri zrode takejto dôležitej inštitúcie? Priblížte našim čitateľom stručne, na čo slúži takáto inštitúcia v zahraničí nám Slovákom?

- Slovenská historická veda sa roky usilovala o založenie vedeckého pracoviska, ktoré by organizovalo výskum vo vatikánskych a talianskych historických archívoch, knižniciach, múzeách a galériách, skrývajúcich nesmierne bohatý pramenný materiál k slovenským dejinám od najstarších čias až do súčasnosti. Veľký vedecký i kultúrnopolitický význam historického ústavu v Ríme pochopili temer všetky európske štáty, ktoré si začali zakladať svoje vedecko-výskumné inštitúcie v Ríme už od 19. storočia, najmä po otvorení vatikánskych archívov pre historický výskum v roku 1881. Najstaršou inštitúciou je École française de Rome z roku 1876, potom ústav rakúsky z roku 1881 a nemecký z roku 1888, ktorý prežil všetky otrasy nemeckých dejín a existuje bez prestávky dodnes. Vlastné historické ústavy majú dnes v Ríme aj susedné štáty Slovenska vrátane Česka, ktoré si svoje pracovisko zriadilo v roku 1994.

Za prvými pokusmi o založenie samostatnej slovenskej vedeckej inštitúcie v Ríme stál ešte slovenský exil, ktorý v roku 1961 založil Slovenský ústav v Ríme, združujúci slovenských vedcov žijúcich v zahraničí a publikujúci vedeckú ročenku *Slovak Studies*.

Pokusy o založenie štátnej inštitúcie siahajú bezprostredne do obdobia po roku 1989. Už v roku 1991 sa na základe uznesenia vlády sformovala Pracovná skupina a v novembri 1991 bol na pôde Slovenského ústavu svätých Cyrila a Metoda v Ríme slávnostne založený Slovenský historický ústav v Ríme, ktorý v nasledujúcom období naozaj vyslal viacerých slovenských historikov a archivárov na výskum do Ríma, postupne však chradol pre nedostatok finančných prostriedkov a v roku 1999 bol uznesením vlády zrušený.

Dnešný ústav bol preto založený až na druhý pokus, a to zákonom č. 116/2013, ktorý vstúpil do platnosti v roku 2014. Slovenská historická obec sa vzniku ústavu úprimne potešila a o jeho existenciu prejavila čulý záujem, o čom svedčili aj početné žiadosti o výskumné podpory, ktoré prišli ústavu hneď na prvú mimoriadnu výzvu zverejnenú dva mesiace po vzniku ústavu v máji 2014. Napriek limitovanej materiálnej, personálnej a právnej situácii sa ústavu podarilo za prvé tri roky svojej existencie reálne konštituovať ako rešpektovanej inštitúcii. Začal organizovať a koordinovať interdisciplinárny historický výskum slovacík v Ríme/Taliansku a Vatikáne, vysielať každoročne do Ríma slovenských výskumníkov, výsledky ich práce publikovať v ústavnom periodiku *Slovak Studies*, ktoré vychádza v prestížnom talianskom vydavateľstve, (spolu)organizovať medzinárodné konferenčné podujatia, spolupracovať s partnerskými národnými historickými ústavmi v Ríme a od prvého roku svojej existencie sa mu podarilo stať členom prestížnej Medzinárodnej únie historických, archeologických a kunsthistorických ústavov v Ríme.

Žiaľ, zákon, ktorým bol ústav založený, má mnohé vážne nedostatky, ústav sídli v Bratislave, a nie v Ríme, má minimálne finančné zabezpečenie a malú alebo žiadnu podporu štátu. Ak má preto aj do budúcnosti pracovať a ďalej sa rozvíjať, budú potrebné niektoré zásadné zmeny, najmä novela zákona a konkrétna podpora zo strany štátu.

o Stretli ste sa s pápežom (ktorým), aký pocit toto stretnutie vo vás zanechalo?

- Moje prvé osobné stretnutie s hlavou Katolíckej cirkvi bolo v roku 2008, keď ma vedno s malou skupinkou kolegov z Pápežského výboru pre historické vedy v jednej zo siení Apoštolského paláca prijal Benedikt XVI. Bol to vzácny zážitok s neobyčajným človekom, z ktorého vyžarovala hlboká viera a duchovnosť, vysoký intelekt, ale aj veľká ľudskosť. V kruhu, ktorý mu bol blízky, sa veľmi uvoľnil, zaiste mu dobre padlo aj to, že so mnou mohol hovoriť vo svojom materinskom jazyku, takže začal rozprávať dokonca (veľmi bystroumné) vtipy. Po druhýkrát som sa osobne stretla s pápežom v roku 2016, to už s pápežom Františkom, a po tretíkrát teraz na osobitnej audiencii u pápeža Františka v júni tohto roku. Stretnutie s pápežom je pre katolíka – ale zo skúsenosti môžem potvrdiť, že často aj pre nekatolíkov – vždy hlbokým zážitkom.

foto: L'Osservatore Romano - Servizio fotografico

o Roky ste žili a pracovali v zahraničí, ťahalo vás to domov na Slovensko?

- Keď som prišla do zahraničia, bolo pre mňa balzamom na dušu, keď som tam mohla vidieť

slovenskú zástavu, doma zakázanú, počúvať slovenské piesne, čítať knihy, ktoré boli slovenské nielen jazykom, ale aj duchom. V istom zmysle to bolo akoby som prišla do domoviny, hoci som z nej fyzicky odišla. Našla som tam ľudí, ktorí ju tvorili a myšlienky, ktoré z nej čerpali možno viac ako v politicky, ideologicky a mravne ubitom Slovensku. Pravda, emigráciu som vždy chápala ako cestu k slobodnému poznaniu a práci, nie ako definitívny odchod z domoviny, preto som vždy počítala s tým, že sa raz domov vrátim.

o Ako trávite čas, keď práve nepracujete/ nebádate? Čítate vo voľnom čase a ak áno, čo?

- Času, keď nepracujem, je veľmi málo, pretože vedecká práca nemá pracovnú dobu ani iné podobné ohraničenia, myšlienky a vedecké problémy si človek stále nosí so sebou, vo sviatok i v piatok, ba aj v noci pri zaspávaní, a keď píšem, tak sedím pri počítači aj celé noci. Keď sa mi však predsa podarí na chvíľku sa odpútať od histórie, tak najradšej varím, popíjam vínko s manželom alebo v záhrade na chalupe okopávam ruže či ríbezle. A keď sa občas podarí vydobiť si zopár dní dovolenky, tak vybehneme na niektorý zo slovenských kopcov. Hory a fyzická práca so zemou, s rukami zablatenými od hliny, sú pre mňa azda najkrajšou rekreáciou.

o Prezradili by ste na záver našim čitateľov vaše životné motto, alebo niečo, čo je vašou životnou energiou?

- Nemám žiadne osobitné motto, usilujem sa však žiť v duchu svojej identity, ktorú som raz zhrnula do slov: Narodila som sa ako Slovenka, krstom som sa stala katolíčkou, som matkou dvoch krásnych detí a po celý život ma sprevádza povolanie historičky. To sú moje východiská pre hľadanie pravdy o Bohu, o človeku, o dejinách a mieste nášho slovenského národa v nich. A v tomto hľadaní sa držím zásady: Kto dnes vie a môže, ten dnes musí, aj keď kríže bolia a vlci zavíjajú.

pripravila a spracovala pre Kysucký Žurnál:
PhDr. Dušana Šinalová

Rofis Gastro s.r.o.
spoločenská sála
Ulica Vajanského 588
Kysucké Nové Mesto
tel.: 0917 645 479

Rezervujte si spoločenskú sálu na rok 2019 !

Speváčka Jadranka je vzdelaná a úspešná dáma, o politikoch si myslí, že by mali všetci spolupracovať, či sú štandardní alebo neštandardní, aby boli ľudia v štáte spokojní...

Jadranka Handlovská, táto šarmantná speváčka balkánskych piesní spieva srbsky, chorvátsky a slovensky. O jej obľúbenosti svedčí množstvo koncertov, súkromných, firemných aj narodeninových párty po celom Slovensku a aj časti Čiech. Ako prvá v našich končinách prerazila s južanskou muzikou, ktorá je jej vlastná. Je priekopníčkou balkánskeho folku, etna aj tradičného a súčasného popu. Za 15 rokov tvorby na hudobnej scéne vydala 13 samostatných albumov a 4 výberové. Za predaj cd-nosičov získala niekoľko zlatých a platinových platní. Nevyhýba sa ani vlastnej tvorbe a tiež sa aktívne venuje mladým talentom, ktorým dáva šancu predstaviť sa na jej koncertoch. Po svojej mame, ktorá pochádzala z bývalej Juhoslávie /Sarajevo/ získala šarm a temperament, ktorý nikdy nechýba pri jej účinkovaní. Je rodená Bratislavčanka, kde aj dodnes žije. Tieto informácie nájdete na oficiálnej stránke speváčky. Jadranka je ako jej meno. Sympatická, milá, veselá a z celej jej osobnosti akoby na vás dýchal svieži morský vánok. Hneď na úvod mi povedala, že sa môžem pýtať na čokoľvek. A skutočne ma ohúrila svojou priamočiarosťou a otvorenosťou. Na nič sa nehrala. Keď sa o „Blavákoch" hovorí, že sú namyslení a odmeraní, Jadranka je pravý opak. Je vzdelaná, študovala síce farmáciu, ale po tom, ako ju Eva Mária Uhríková (speváčka) počula spievať, nahovorila ju na speváčku dráhu. A neľutuje. Je „na nervy", keď nie je v styku s ľuďmi, s obecenstvom, či už na tematických akciách v malých obciach, alebo v mestách. „Som šťastná čerstvá 50-tnička", hovorí o sebe Jadranka. „K narodeninám som vydala v poradí trinásty album s názvom

Karty neklamú. Okrem toho som mala úžasnú narodeninovú oslavu, na ktorej sa zišlo veľa mojich priateľov – spevákov, za všetkých spomeniem Maju Velšicovú, Otta Weitera s Andreou Fisher, ktorých mám veľmi rada a chlapcov z Profilu, ktorí nám výborne hrali." Jadranka hovorí že aj v showbiznise existujú priateľské vzťahy, aj keď ich je ako šafranu. Sama seba pokladá za „zájazdovú" speváčku, cestuje po celom Slovensku a svojim spevom obšťastňuje poslucháčov malých či veľkých. A nielen spevom. Nezaskočila ju ani nečakaná otázka, či vie variť. Hneď sa podelila o tradičný balkánsky recept na pečenú papriku so zemiakmi. A nezaskočilo ju, ani keď sme v rozhovore zabŕdli do politiky. „Najlepší štát je ten, v ktorom sa ľudia nezaoberajú politikou. Vtedy sú slobodnejší. Ale to vyžaduje, aby politici robili také zákony a rozhodnutia, ktoré by boli obyčajným ľuďom na osoh. Žiaľ, na Slovensku to zrovna takto nefunguje", reálne hodnotí situáciu u nás. „Namiesto riešenia mnohých problémov sa politici napríklad až príliš zaoberajú Mariánom Kotlebom. Ja osobne odmietam fašizmus, ale myslím si, že jeho strana nie je o fašizme. Nehovorím, že som jeho stúpenkyňa, ale vidím vo filozofii jeho strany prínos v tom, že hlása hrdosť na Slovensko a vlastenectvo. Proste, aby ľudia mali radi svoju rodnú krajinu." A keďže korene Jadranky siahajú na Balkán, nedalo mi nespýtať sa na bývalú Juhosláviu, kedysi postihnutú vojnou, ktorá rozdelila Srbov a Chorvátov. Aj na toto mala pozitívnu odpoveď: „Kultúra zbližuje. Vojna pomaly, ale isto upadá do zabudnutia, a už nie je problém, aby srbskí umelci vystupovali v Chorvátsku a naopak." A toto je vlastne taký jej odkaz pre politikov. Že je vlastne jedno, či je niekto „smerák", „snsák" alebo „kotlebovec", či iný politik, štandardný alebo neštandardný, nezávislý kandidát... Všetci by mali spolupracovať na tom, aby boli ľudia v štáte šťastní a spokojní. Veľmi sa mi páčilo, s akou láskou hovorí Jadranka o svojej rodine. Keďže to bola slávnosť pre seniorov, spomínala na svoje babky, u ktorých trávila prázdniny. Pochádza z rodiny plnej inteligentných a úspešných ľudí, sama je úspešná a človeku je na nej sympatická pokora a skromnosť. Ani náznak povýšenectva. Ku koncu rozhovoru som mala pocit, akoby sme boli priateľky odjakživa. Jadranka je naozaj ako morský vánok. Po stretnutí s ňou som sa cítila ako po príjemnej prechádzke na pláži pri krásnom Jadrane.

S Jadrankou sa rozprávala
Mgr. Mária Derďaková

Nepodceňujte preventívne prehliadky !

Objednajte sa na:

Odbornú poradňu, konzultáciu,
vyšetrenie na špičkových prístrojoch,
stanovenie diagnózy, liečbu...

GYN-PRAKTIK, s.r.o.;
MUDr. Pavol Hartel
Bajzova 8401/48A; Žilina;
Tel.: 041/500 7800

Požičovňa svadobných a spoločenských šiat „Venček"

(budova Coop Jednoty, s.d., poschodie)
Nám. slobody
Kysucké Nové Mesto
Otváracia doba:
pondelok - piatok
od 8, 30 -17, 00,
sobota,
od 8, 00-12, 00
tel. 041/4216417, 0907/613939

Ponúkame
už
23 rokov
kvalitu
štýl
noblesu.

Krajčírstvo
Danka Vargová – Povina 58.

skracovanie
zužovanie
obšívanie záclon
úprava spoločenských šiat
0911 164 082
Krajčírstvo Danka

- ušijeme flaušový kabát
- moderné čipkované šaty
- elegantný kostým do práce
- pánske sako
- šaty na stužkovú a promóciu
- kvalitné látky a moderný nápad = jedinečnosť, ktorá sa neopakuje a budete „IN"!
- máme úctu k zákazníkovi dodržiavame termíny dodania hotového výrobku

danka.vargova58@gmail.com

Nenormálne nízke ceny za profesionálnu prácu.

RODIČIA V HORNOM VADIČOVE RADI VYUŽÍVAJÚ SLUŽBY MIESTNEJ MATERSKEJ ŠKOLY

Jej novozvolenou riaditeľkou je Monika Molnárová, s ktorou sme sa porozprávali o tom, čo prináša starostlivosť o najmenších v ich predškolskom zariadení.

o Odkedy vykonávate funkciu riaditeľky v Materskej škole v Hornom Vadičove a aké pracovné skúsenosti ste nazbierali v minulosti?

- Túto funkciu som prevzala po úspešnom výberovom konaní s platnosťou od 1. 1. 2018. Pedagogickú prax som získala ešte ako vychovávateľka v ŠKD ZŠ - Rudina, kde som nazbierala dobré základy do ďalšej práce s deťmi. Počas školských prázdnin, pokiaľ som nemala vlastné deti, som sa často venovala deťom v letných táboroch. Neskôr som pracovala ako učiteľka v Materskej škole v Kysuckom Novom Meste a v posledných rokoch ako učiteľka MŠ tunajšej obce Horný Vadičov, až do môjho nástupu na post riaditeľky.

o Takže Vaše pôsobenie v tejto funkcii je ešte čerstvé. Aké máte zatiaľ pocity?

- Pri mojej práci sa stretávam s ochotou, pomocou, dobrou spoluprácou zo strany obce, s rodičmi i zamestnancami MŠ. Mínus v mojej práci by som pridelila množstvu, často aj zbytočnému, papierovaniu a okliešteniu tvorivosť a slobodu vo výchovno-vzdelávacej práci. Spolu so zamestnancami sa snažíme vytvoriť deťom prostredie, ktoré bude bezpečné a príjemné na pobyt. Klíma medzi zamestnancami je tiež veľmi dôležitá. Mám rada otvorenosť a čisté vzťahy na pracovisku. Všetci zamestnanci sú si rovní. Rešpektujem názory iných, vždy hľadáme spoločnú reč, myslím si, že je dôležité navzájom tolerovať sa a chápať.

o Aké podujatia oživili všedný chod vášho zariadenia pre deti?

- V rámci dobrých vzťahov s rodičmi a priateľmi školy sme nedávno zažili krásne popoludnie v areáli školy, oslávili sme Deň rodiny. Bolo to veľmi príjemné. Podporujeme aj športové aktivity, ako rôzne olympiády, turistiku, plavecký výcvik. Edukačný proces obohacujeme aj zážitkovým učením s prednáškami. Navštívili nás psovodi K9, sokoliari, policajti, lesný pedagóg, hasiči z Kysuckého Nového Mesta. Skrášľujeme si školský dvor, rozvíjame u detí empatickosť k starým a chorým ľuďom v spolupráci s Domovom sociálnych služieb Fantázia Horný Vadičov.

o Čo odporúčate rodičom detí predškolského veku, čo sa týka výchovy?

- Odporúčam im najmä nepremárniť čas, kým sú ich deti ešte malé. Ani najlepší učiteľ nenahradí prítomnosť a lásku mamy a otca. Rada by som ich upozornila na to, že PC a mobilné telefóny nie sú hračkami. Ak ich rodič dieťaťu dovoľuje, znamená to, že na svoje ratolesti nemá čas a mobil má byť náhradou za jeho spoločnosť. Naozaj treba poriadne zvážiť, kedy a v akej miere túto techniku deťom do rúk požičiame. Dieťa je pre rodičov a aj pre nás objektom lásky, je dominantou. Nech prežíva svoje detstvo s rozžiarenými očami a úsmevom.

pripravila: Mária Ďuranová

Už 9 rokov! Veterinárna ambulancia MVDr. Jana Tunegová

Ordinačné hodiny:
Pondelok – Piatok
9.00 – 12.00
13.00 – 17.00

1. mája 113
Kysucké Nové Mesto
Telefón:
0911 137 798

Pomáhame, ako najlepšie vieme!

okná a dvere
Slovaktual®

ČADCA
Kukučínova 29
tel.: 041/432 78 55
mobil: 0902 950 704
e-mail: cadca@slovaktual.sk

KYSUCKÉ NOVÉ MESTO
Belanského 213
tel.: 041/421 43 69
mobil: 0911 251 130
e-mail: kysuckenm@slovaktual.sk

WOLF PRIDE GYM

- MMA (zmiešané bojové umenia)
- BOX / THAI BOX
- FUNKČNÝ TRÉNING
- KRUHOVÝ TRÉNING
- ZDRAVOTNÉ CVIČENIE (SM SYSTÉM)
- FLEXIBILNÉ STRAVOVANIE - REVOLÚCIA VO SVETE VÝŽIVY
- TRÉNINGY POD DOHĽADOM FYZIOTERAPEUTA
- VÝŽIVOVÉ DOPLNKY

4€ JEDNORAZOVÝ POPLATOK
30€ MESAČNE
15€ INDIVIDUÁLNY TRÉNING / HOD
20€ / 90 min FLEXIBILNÝ JEDÁLNIČEK - PORADENSTVO

PO-PIA: 7:00 - 22:00 SO-NE: 9:00 - 21:00

SAD SNP 661/1, Žilina (bývalý Prior)
Wolf Pride Gym MMA Žilina
0940 119 185
info@wpg.sk
www.wpg.sk

Vždy o krok vpredu pred konkurenciou!

ARCHA

Od roku 2018 je u nás prevoz zosnulých do 200km zadarmo.

Vaša ARCHA - špecialista na pohreby

Prevádzka: Belanského 213, 024 01
Kysucké Nové Mesto
/vedľa kancelárie SLOVAKTUAL/,
Non-stop kontakty:
0918 304 228, 0918 304 338
archa.kysuca@gmail.com

ARCHA

web: www.dostojnypohreb.sk
Facebook: ARCHA Pohrebná služba

KOMUNÁLNE VOĽBY - november 2018

„úspešní sa prezentujú na úrovni...“

Ing. Marián Mihalda

kandiduje
za primátora
Kysuckého Nového Mesta.

„Mám rád naše mesto, aj jeho obyvateľov.”

www.zurnaly.sk
Kysucký ŽURNÁL

tel. 0903 516 499

KOMUNÁLNE VOĽBY - november 2018